

ВЪТРЕШНИ И ПРОЦЕДУРНИ ПРАВИЛНИЦИ

РЕШЕНИЕ № 37-2023 НА ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА ОТНОСНО ПУБЛИЧНИЯ ДОСТЪП ДО ДОКУМЕНТИ НА ЕСП

ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА (ЕСП),

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 15, параграф 3 от него;

като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 42 от нея;

като взе предвид своя процедурен правилник ⁽¹⁾, и по-специално член 35 от него;

като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046а Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 ⁽²⁾, и по-специално член 258, параграф 1, второ изречение и член 259, параграф 1 от него;

като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО ⁽³⁾;

като взе предвид Решение № 6-2019 на Европейската сметна палата относно политиката за свободно достъпни данни и повторната употреба на документи ⁽⁴⁾;

като взе предвид Решение № 41/2021 на Сметната палата относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (КИЕС) ⁽⁵⁾;

като взе предвид политиката на ЕСП за класифициране на информацията ⁽⁶⁾;

като има предвид, че

- (1) Член 1, втора алинея от Договора за Европейския съюз утвърждава идеята за прозрачност, като постановява, че Договорът бележи нов етап в процеса на изграждане на все по-тесен съюз между народите на Европа, в който решенията се вземат при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост и възможно най-близко до гражданите.
- (2) Член 15, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) потвърждава идеята за прозрачност и предвижда, че за да се насърчи доброто управление и да се осигури участието на гражданското общество, институциите, органите, службите и агенциите на Съюза работят при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост.
- (3) Член 15, параграф 3, първа алинея от ДФЕС гласи, че всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище според устройствения му акт в държава-членка, има право на достъп до документите на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, независимо от вида на техния носител.
- (4) Съгласно член 15, параграф 3, трета алинея от ДФЕС всяка институция, орган, служба или агенция гарантира прозрачността на работата си и изготвя свой процедурен правилник със специфични разпоредби, отнасящи се до достъпа до нейните документи.

⁽¹⁾ ОВ L 103, 23.4.2010 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39.

⁽⁴⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/DECISION_ECA_6_2019/ECA-Decision_06-2019_EN.pdf.

⁽⁵⁾ ОВ L 256, 19.7.2021 г., стр. 106.

⁽⁶⁾ https://www.eca.europa.eu/ContentPagesDocuments/Legal_framework/Information_Classification_Policy_EN.pdf.

- (5) Прозрачността засилва легитимността, ефективността и отговорността на администрацията, като по този начин укрепва принципите на демокрацията, поради което е важно да се насърчават добрите административни практики относно достъпа до документи.
- (6) Някои обществени и частни интереси следва все пак да бъдат защитени чрез изключение от принципа за публичен достъп до документи, по-специално чрез прилагане на международните одитни стандарти относно поверителния характер на одитната информация,

РЕШИ:

Член 1

Цел

Целта на настоящото решение е да се определят условията, ограниченията и процедурите, по силата на които Европейската сметна палата предоставя публичен достъп до документите, които са на нейно разположение.

Член 2

Бенефициенти и обхват

1. В рамките и при ограниченията на заложените в настоящото решение разпоредби и международните стандарти, регулиращи поверителността на одитната информация, всеки гражданин на Европейския съюз (ЕС) и всяко друго физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище в някоя държава членка, има право на достъп до документите, които са на разположение на ЕСП.
2. В съответствие с посочените принципи, условия и ограничения, ЕСП може да предостави достъп до документи на всяко физическо или юридическо лице, което не пребивава или няма седалище в държава — членка на ЕС.
3. Настоящото решение не засяга правата на публичен достъп до документи на разположение на ЕСП, които биха могли да произтичат от инструменти на международното право или от актове за тяхното прилагане.

Член 3

Определения

За целите на настоящото решение:

- 1) „документ“ означава всяка информация, независимо от нейния носител (на хартиен носител или в електронна форма, звукозапис, видео- или аудио-визуален запис), изготвена или получена и съхранявана от ЕСП, касаеща въпроси, свързани с нейните политики, дейности и решения;
- 2) „трета страна“ означава всяко физическо или юридическо лице, или всяка друга външна на ЕСП организация или орган, в т.ч. държавите членки, държавите извън ЕС и други институции и органи на ЕС или извън ЕС.

Член 4

Изключения

1. ЕСП няма да предоставя достъп до документи в случаите, когато оповестяването им би попречило да се защитят:
 - а) общественият интерес, в т.ч.:
 - обществената сигурност;
 - отбранителните и военните въпроси;
 - международните отношения;
 - финансовата, паричната или икономическата политика на Европейския съюз или на някоя държава членка.

- б) личният живот и неприкосновеността на физическите лица и техните лични данни, по-специално в съответствие със законодателството на ЕС относно защитата на личните данни.
2. В съответствие с правилата за поверителност, заложи в член 258, параграф 1 и член 259, параграф 1 на Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 и в съответстващи разпоредби в други инструменти на правото на ЕС, ЕСП няма да предоставя достъп до предварителните констатации и оценки в рамките на извършваните от нея одити. Тя може също така да откаже достъп до документи, използвани при изготвянето на тези констатации и оценки.
3. ЕСП няма да предоставя достъп до документи в случаите, когато оповестяването им би попречило да се защитят:
- търговски интереси на физическо или юридическо лице;
 - интелектуална собственост;
 - съдебни процедури, арбитражни процедури и процедури за уреждане на спорове и правни консултации;
 - проверки, разследвания и одити.
4. Няма да бъде предоставен достъп до следните документи, ако оповестяването им би засегнало сериозно вземането на решения от страна на ЕСП:
- а) документи, получени от ЕСП или изготвени от нея за вътрешно ползване, отнасящи се до въпроси, по които все още не е взето решение;
 - б) документи, съдържащи становища за вътрешно ползване като част от разисквания и предварителни консултации в рамките на ЕСП, дори и след вземане на свързаното с тях решение.
5. Независимо от изложените в параграфи 2, 3 и 4 изключения, ЕСП приема решение за предоставяне на пълен или частичен достъп до даден документ, ако е налице по-висш обществен интерес за оповестяването му.
6. По-висшият обществен интерес, който служи за обосновка на оповестяването, трябва да бъде обективен и от общ характер. Всеки, който твърди, че е налице по-висш обществен интерес, посочва кои са конкретните обстоятелства, оправдаващи оповестяването на съответните документи.
7. Ако само някои части от тези документи попадат в обхвата на изключенията, посочени в настоящия член, останалите части на документа се предоставят. Частичният достъп може да предполага например свеждане на данните до минимум (анонимизиране или псевдонимизиране на съдържанието), зачеркване или заличаване на част от съдържанието или премахване на една или повече страници от документа.
8. Изключенията, посочени в настоящия член, се прилагат, без да се засягат разпоредбите за публичен достъп до историческите архиви на Европейската икономическа общност и на Европейската общност за атомна енергия, заложи в Регламент (ЕИО, Евратом) № 354/83 на Съвета ⁽⁷⁾ и последващите му изменения.
9. Настоящият член се прилага, без да се засягат разпоредбите на член 5.

Член 5

Документи на трети страни

1. Когато заявлението за достъп до документи се отнася до документ, който е в притежание на ЕСП, но не е изготвен от нея, ЕСП потвърждава получаването на заявлението и предоставя името на лицето, институцията или органа, към които заявлението следва да бъде отнесено.
2. Когато даден документ е създаден съвместно с друга трета страна, ЕСП се консултира с третата страна, преди да вземе решение.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕИО, Евратом) № 354/83 на Съвета от 1 февруари 1983 година относно отваряне за обществеността на историческите архиви на Европейската икономическа общност и на Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 43, 15.2.1983 г., стр. 1).

Член 6

Документи на ЕСП, класифицирани като „чувствителна информация“ и „класифицирана информация на ЕС“

1. Документите на ЕСП, определени като „чувствителна информация“ и „класифицирана информация на ЕС“, се класифицират като такива съгласно политиката на ЕСП за класифициране на информацията или в съответствие с Решение № 41/2021.
2. Заявленията за достъп до такива документи се обработват само от тези служители на ЕСП, които имат право да бъдат запознати с тези документи. Същите служители преценяват дали в отговор на заявленията за достъп до документи може да се направи позоваване на документи на ЕСП, класифицирани като „чувствителна информация“ и „класифицирана информация на ЕС“.
3. Достъп до документи на ЕСП, класифицирани като „чувствителна информация“ и „класифицирана информация на ЕС“, може да бъде предоставен само след премахване на класификацията. Ако ЕСП вземе решение да не предостави достъп до такива документи, тя посочва мотивите за решението си по такъв начин, че да не се накърняват интересите, които са предмет на защита по член 4.

Член 7

Заявления

1. Заявленията за достъп до документи трябва да бъдат подадени в писмена форма, за предпочитане чрез формуляра за контакт ⁽⁸⁾, публикуван на уебсайта на ЕСП, на един от официалните езици на ЕС. При извънредни обстоятелства заявленията за достъп до документи могат да бъдат изпратени по пощата.
2. Заявленията за достъп до документи трябва да са формулирани достатъчно точно и, по-специално, да съдържат елементи, позволяващи идентифицирането на поискания(ите) документ(и), както и името и данните за връзка на заявителя.
3. Заявителите не са длъжни да посочват мотиви за своите заявления.
4. Ако заявлението не съдържа достатъчно точна информация или ако заявените документи не могат да бъдат идентифицирани, ЕСП отправя искане към заявителя да предостави пояснения по заявлението и му оказва съдействие за това.
5. Предвидените в член 8 срокове не започват да текат, докато ЕСП не получи поисканите пояснения.
6. Когато дадено заявление се отнася до много дълъг документ или до много голям брой документи, ЕСП може да се обърне към заявителя неофициално с оглед намиране на подходящо решение.

Член 8

Обработване на първоначалните заявления

1. Заявленията за достъп до документи се разглеждат от информационната служба на ЕСП — ECA-Info.
2. На заявителите незабавно се изпраща потвърждение за получаване.
3. В зависимост от предмета на заявлението и с цел да вземе решение за начина на обработването му, информационната служба на ЕСП се консултира със съответните отдели на ЕСП и, когато е приложимо, с длъжностното лице по защита на данните и/или служителя по сигурността на информацията. Органът, оправомощен да взема решение относно отговорите на първоначални заявления за достъп до документи, е генералният секретар, като той може да делегира това правомощие.
4. В рамките на не повече от един месец от регистрирането на заявлението ЕСП предоставя достъп до поискания документ, както е описано в член 11, или предоставя писмен отговор, в който се посочват причините за пълен или частичен отказ, и информира заявителя за правото му да поиска преразглеждане на становището на ЕСП, както е описано в член 9.

⁽⁸⁾ <https://www.eca.europa.eu/bg/contact>.

5. Когато заявлението се отнася до много дълъг документ или до много голям брой документи, или изисква вътрешни консултации или консултации с трети страни, посоченият в параграф 4 срок може да бъде удължен с един месец, при условие че заявителят е уведомен предварително и са изложени причините за това.
6. В случай че служителите на ЕСП получат заявление за достъп до документи лично, те незабавно го изпращат на информационната служба на ЕСП.

Член 9

Потвърдителни заявления

1. В случай на пълен или частичен отказ, в срок от един месец от получаването на отговора на ЕСП заявителят може да подаде потвърдително заявление до председателя на ЕСП с молба за преразглеждане на решението.
2. Неспазването на определения в член 8 срок за отговор от страна на ЕСП също дава право на заявителя да поиска преразглеждане.
3. За потвърдителните заявления се прилагат същите изисквания като тези, посочени в член 7 за първоначалните заявления.

Член 10

Обработване на потвърдителни заявления

1. При получаване на потвърдително заявление председателят на ЕСП се консултира с Правната служба и, в зависимост от предмета на заявлението, със съответните отдели на ЕСП и, когато е приложимо, с длъжностното лице по защита на данните и/или служителя по сигурността на информацията.
2. В рамките на не повече от един месец от регистриране на потвърдително заявление ЕСП предоставя достъп до поискания документ, както е описано в член 11, или предоставя писмен отговор, в който се посочват причините за пълен или частичен отказ.
3. В случай на пълен или частичен отказ, ЕСП информира заявителя за възможните начини за обжалване на това решение, а именно чрез завеждане на съдебно производство срещу ЕСП и/или подаване на жалба до Европейския омбудсман, съответно съгласно член 263 и член 228 от ДФЕС.
4. В извънредни случаи, например когато дадено заявление се отнася до много дълъг документ или до много голям брой документи, или изисква вътрешни консултации или консултации с трети страни, посоченият в параграф 2 срок може да бъде удължен с един месец, при условие че заявителят е уведомен предварително и са изложени причините за това.
5. Неспазването на определените по-горе срокове за отговор от страна на ЕСП се счита за отрицателен отговор и дава право на заявителя да се възползва от посочените в параграф 3 начини за обжалване.

Член 11

Предоставяне на достъп след подаване на заявление

1. Документите се предоставят във вече съществуваща версия и формат (за предпочитане по електронен път с използване на одобрени от ЕСП средства за гарантиране на сигурността на информацията), като се вземат предвид предпочитанията на заявителя. ЕСП не е задължена да създава нов документ или да събира информация вместо заявителя.
2. Ако документите са обемни или трудни за обработка, заявителят може да бъде поканен да се запознае с тях на място на дата и час, съгласувани с ЕСП.
3. От заявителя може да бъде поискано да заплати разходите за копирането и изпращането на копия, но без да се надвишават действително направените разходи. Разглеждането на документи на място, копирането на по-малко от 20 страници във формат А4 и прекият достъп в електронен формат са безплатни.

4. Ако даден документ е публично достъпен, ЕСП може да изпълни задължението си за предоставяне на достъп, като информира заявителя как да го получи.

Член 12

Възпроизвеждане на документи

1. Документите, предоставяни по силата на настоящото решение, не могат да бъдат възпроизвеждани или използвани за търговски цели без предварителното писмено съгласие на ЕСП.
2. Настоящото решение не засяга правилата в областта на авторското право, които могат да ограничават правото на трета страна да възпроизвежда или използва предоставените документи, както и Решение № 6-2019 на Европейската сметна палата.

Член 13

Портал за прозрачност

1. С цел да се осигури ефективното упражняване на правата на гражданите съгласно настоящото решение, уебсайтът на ЕСП включва портал за прозрачност.
2. До посочените в портала за прозрачност документи се осигурява пряк достъп чрез електронни препратки, когато това е възможно.

Член 14

Заключителни разпоредби

1. Решение № 12-2005 на Сметната палата от 10 март 2005 г. се отменя.
2. Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.
3. То влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Люксембург на 13 юли 2023 година.

За Европейската сметна палата

Tony MURPHY

Председател
